

af stemplet Papir til Skjødet samt for Thinglæsnings- og Protocollationsafgift, ligesom en lignende fritagelse for disse sidste Gebyrver og for Stempelafgift er indrømmet med Hensyn til de Obligationer, han vil have at udstede til Majoratet (§ 16).

ad § 18.

Med Hensyn til denne Paragraph maa man henvise til Bemærkningerne ad § 15.

ad §§ 19 og 20.

Disse Bestemmelser svare til de lignende i det private Forslags § 7, sidste Stykke, og § 9.

Afsnit III.

Med Hensyn til de enkelte Paragrapher i dette Afsnit bemærkes Følgende:

ad § 21.

Under Forhandlingerne i Folkethinget om de fremkomne private Lovforslag om Løsning af Majoratsbaandet blev der fra flere Sider yttret Frygt for, at Fæsterne paa Majoraternes Bøndergods ved en saadan Løsning vilde blive uheldigere stillede end hidtil og at det navnlig vilde blive vanskeligere for dem at erholde deres Gaarde tilkjøbs paa billige Vilkaar. Fra et Mindretal af det i forrige Rigsdagssamling nedsatte Folkethingsudvalg fremkom der derfor ogsaa Forslag om, at der ikke ved den eventuelle Lov skulde aabnes Udgang for Majoratsbesidderen til at frigjøre Fæstegodsset, men at dette, selv om samtlige øvrige faste Eiendomme overgik til fri Eiendom, skulde vedblive at henhøre til Majoratet. Ministeriet kan nu vel ikke ganske anerkjende Rigtigheden af de i saa Henseende fremsatte Bemærkninger, og maa finde det lidet hensigtsmæssigt at indskrænke Lovens Omraade i en saa væsentlig Grad, som af Folkethingsudvalgets Mindretal foreslaaet, men derimod har man troet i denne Paragraph at burde optage forskellige Bestemmelser, der vilde sikke Fæsterne, deres Livsarvinger, Svigerbørn og Stifbørn ogsaa efter Majoratsbaandets Løsning den dem efter Loven af 21de Juni 1854 hjemlede ubelukkende Udgang til at erholde Fæstestederne tilkjøbs, saalænge disse ere bortfæstede, samt Udbølsen af de særlige Fordele, som Crectionsbrevene

eller andre gyldige Forstrifter hjemle dem. Fremdeles er der paalagt Majoratsbesidderen den Forpligtelse, enten ved indtrædende Fæsteledighed at bortfælgge Fæstestederne til en af Fæsterens Efterladte eller ved offentlig Auction til Andre, saaledes at i sidste Tilfælde $\frac{1}{4}$ af Kjøbesummen tilfalder Statskassen, eller at bortfælgge dem paa Vilkaar, der fastsættes i en af Justitsministeriet og Indenrigsministeriet approberet Salgsplan. Da der ved denne Salgsplan vil blive fastsat et Maximum for Kjøbesummen og lempelige Vilkaar for dens Forrentning og Afbetaling, ville Fæsterne paa det tidligere Majoratsgods, dersom Besidderen vælger det Alternativ at sælge efter Salgsplan, ved Majoratsbaandets Løsning faae idetmindste en ligesaa let Udgang til at faae deres Fæstesteder tilkjøbs som hidtil, og vælger Besidderen det andet Alternativ, vil der dog være en meget stærk Opfordring for ham til at søge at komme til Overenskomst med Fæsterne forinden Fæsteledighed indtræder eller senere med en af disses Efterladte om Salget af Fæstestedet paa billige Vilkaar, da han i modsat Fald mister en betydelig Deel af Kjøbesummen. Fæsterne og disses Efterladte ville saaledes ikke kunne tabe Noget ved en saadan Bestemmelse, hvorimod den maa antages at ville fremme Fæstegodssets hurtigere Overgang til Selveiendom. Den Fjerdedeel af Kjøbesummen, der eventuelt vil tilfalde Statskassen, bør derhos anvendes til Foranstaltninger i Bøndealmuens Interesse, hvorom nærmere Bestemmelse vil kunne tages enten ved Finantsloven eller ved særlig Lov.

Sovrigt har Ministeriet anseet det for en Selvfølge, at Bestemmelserne i Loven af 19de Februar 1861 § 2, hvorefter Eieren af Fæstegods, hvergang han har afhændet mindst 9 Gaarde til Brugerne eller en af disses Efterladte, er berettiget til ved Fæsteledighed eller med Brugernes Samtykke at udtage til fri Raadighed som over Hovedgaardsfjord saa meget Hartkorn af det øvrige Bøndergods, som udgjør $\frac{1}{9}$ af det Bortsolgte, maae vedblive at staae ved Kraft ogsaa med Hensyn til det Fæstegods, der henhører til de efter Reglerne i nærværende Lov frigjorte Godser, og man har derfor anseet det for unødvendigt at optage nogen udtrykkelig Bestemmelse desangående i nærværende Lovforslag